

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI

600

Risâle-i Nûr Külliyyâtı

Seri : 1

Sözler

Bediüzzaman Said Nursî

© Bütün Hakları Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.

3. Baskı, Kasım 2016, Ankara, 20.000 Adet

ISBN 978-975-389-821-8

16.06.Y.0005.600

Matbaa Sertifika No: 15402

Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti'nin

04.12.2014 tarih ve 1502 sayılı kararıyla

basılmıştır.

Editöryal/Görsel Yönetmen

Yüksel Yücel

Kapak ve Tezhib

K. Nuran Demirel

Kaligrafi

Ömer Faruk Dere

BASKI

TDV

YAYIN MATBAACILIK TİC. İŞLETMESİ
BASİMEVİ | PRINTING HOUSE

Serhat Mahallesi1256 Sokak No: 11 Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0312 354 91 31 (pbx) Faks: 354 91 32

e-posta: tdvyayin@diyanetvakfi.org.tr

R İ S Â L E - İ N Ū R K Ū L L İ Y Â T I N D A N

SÖZLER

Müellifi

Bediüzzaman Said Nursî

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI

Not: Eserlerin imlâsı kelimelerin Arapça-Osmanlıca asılları dikkate alınarak yapıldığı için uzatma olan yerlerde şapka [^], hemze [ء] harfi için ['], ayın [ع] harfi için ['] işâreti kullanılmıştır.

Takdim

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bediüzzaman Said Nursî milletimizin yetiştirdiği büyük âlim ve mütefekkirlerdendir. O hayâtını bu çağın insânlarına îmân hakikatlerini anlatmaya adanmıştır. Bediüzzaman'ın en büyük arzusu ve hayâli, yüz-yılın başında 60-70 cilt olarak tasarladığı büyük bir Kur'ân tefsîri kaleme almaktır. Tefsîrin mukaddimesi olarak da *Muhâkemât* adlı eserini kaleme almıştır. Birinci Dünya Savaşında bu tefsîrin birinci cildi olan *İşârâtü'l-İ'câz*'ı cephede yazmıştır. Ancak 1915-1918 yılları arasında, Bolşevik ihtilâlinin hemen öncesinde uzun bir zaman Rusya'da esîr kalmış ve bu esâreti sırasında pozitivizm, materyalizm ve komünizm gibi cereyânların Müslümanlar ile Hristiyanların inanç dünyâları üzerinde meydana getirdiği sarsılmaları bizzât müşâhede ettiğinden bu fikrinden vazgeçmiştir. Bunun yerine Kur'ân-ı Kerîmden hareketle özellikle bu günün inanç problemlerini kaleme almayı tercîh etmiştir.

O eserlerinde îmân hakikatleri, ahlâk-ı İslâmiye, ibâdetlerin hikmetleri, İslâm birliği, İslâm'ın mebde' ve me'âd anlayışı, insânın varoluş gâyesi, mevcûdâtın yaratılış hikmetleri, esmâ-i hüsnânın mevcûdâtta tecellileri, mikro kozmos olan insân ile makro kozmos olan kâinat arasındaki râbitalar, îmân hakikatlerinin günümüz gençliğine anlatılması, ihlâs, uhuvvet, iktisâd, kanâat, şükür, gençlik, hastalık ve ihtiyarlık gibi temel konular üzerinde durarak Kur'ân âyetlerini etkileyici bir dil ve üslûb ile çağımızın idrâkine sunmayı tercîh etmiştir.

Ancak onun kaleme aldığı bu eserler, te'lifleriyle eşzamanlı olarak ta'kibâta uğramış, kendisi ve talebeleri defâatle sürgünlere, mahkemelere ve hapislere ma'rûz bırakılmıştır. 27 Mayıs ihtilâline kadar onlarca, 1980'li yılların sonlarına kadar da yüzlerce kere mahkemede bu eserler yargılanmış ve bu yargılamaların tamâmı berâatla neticelenmiştir. Söz konusu mahkeme her defasında Diyanet İşleri Başkanlığından ve Din İşleri Yüksek Kurulundan bilirkişi raporu istemiştir.

Din İşleri Yüksek Kurulu da her defasında bu eserlerin Kur'ân-ı Kerim'in bir tefsiri mâhiyetinde îmân hakikatlerini ele alan eserler olduğunu herhangi bir menfi düşüncenin bu eserlerde yer almadığını açıkça belirtmiştir. Buna rağmen Bediüzzaman ve eserleri üzerinde ortaya konan menfi mülâhazalar sonraki dönemlerde de uzun süre devam etmiştir. Kendisi ma'rûz kaldığı tüm bu sıkıntı ve tazyiklere rağmen eserlerini yazmayı ve neşretmeyi hayâtî bir vazîfe addetmiştir.

1947 yılında Diyanet İşleri Başkanı Merhûm Ahmed Hamdi Akseki, Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye yıllarından beri tanıyıp dostu olduğu ve devrin ulemâsı arasındaki yüksek mevkiini takdir ettiği Bediüzzaman'dan ısrarla bir takım Risâle-i Nûr Külliyyâtı istemiştir. Ancak o günlerde Külliyyât'ın elyazması ve bazı nüshalarının teksir olması münâsebetiyle tas-hîh gerektiği ve 1948-1950 yılları arasında Bediüzzaman'ın Afyon'da hâpiste bulunmasından dolayı ancak 1950 yılında bir takımı Din İşleri Yüksek Kurulu'na verilmek üzere, iki takım hâlinde gönderebilmiştir. Merhûm Ahmed Hamdi Akseki eserlerin bir kısmını neşretmeyi arzulasına rağmen buna ömrü yetmemiştir.

1960 ihtilâlden sonra Bediüzzaman ve eserleri ile ilgili mahkemelerin ve ta'kibâtın şiddeti daha da artmıştır. Bütün bu süreçlerde mahkemeler Risâle-i Nûrlar hakkında Diyanet İşleri Başkanlığından ve Din İşleri Yüksek Kurulundan mütâlaalar istemeye devam etmiştir. Bu mahkemelerin isteklerinin tamâmında Din İşleri Yüksek Kurulu müsbet mütâlaa vermiştir. Nitekim Din İşleri Yüksek Kurulunun 13.05.1955 tarihli mütâlaası şöyledir:

“İlişik eserler teker teker gözden geçirildikde: Münderecâtları itibâriyle Kur'ân-ı Kerim'den alınmış duâları ve âyet-i kerîme ve hadîs-i şerîflerin şerhlerini ve âyât-ı celîlede mündemic olan hakâik-i diniyenin îzâhlarını ve ibâdetin esrâr ve hikmetleriyle faziletlerini ve Ramazan orucunun fazilet ve hikmetlerini ve Cenâb-ı Hakka yaptığı münâcâtı ve kendisinin Tarihçe-i hayâtını ve müslümanlığa ait vâki' sorulara fennî ve felsefî ve iknâî cevâbları muhtevî olduğu; ve 1326 senesinde Cami-i Emevî'de îrâd eylediği Hutbe-i Şâmiyede, İslâmlara lâzım olan ittihâd ve şecâat ve hamâsetten ve dine hizmetin ve îmân kuvvetinin maddî ve ma'nevî fâidelerinden bahis bulunduğu anla-

şılmış; ve muhtevâsında, dinî ve idârî mahzûrlu bir ifâdeye tesâdüf edilmemiş olduğunun bildirilmesi uygun olacağı mütâlaasiyle Yüksek Reisliğe arzına karar verildi.”

Diyanet İşleri Başkanlığı, tarihinin en zor dönemlerinden birini 1960-1966 yılları arasında geçirmiştir. Bu dönemde 6 Başkan değiştirmiş ve Din İşleri Yüksek Kurulu bu eserler hakkında menfi raporlar vermeye zorlanmıştır. Dinî ve ahlâkî temelde bu talepler reddedilerek eserler hakkında herhangi bir menfi rapor verilmemiştir.

Binâenaleyh Diyanet İşleri Başkanlığı'mız Türkiye'den ve dünyâdan pek çok âlim ve mütefekkirin eserlerini yayınladığı hâlde Bediüzzaman Said Nursî'nin herhangi bir eserini son dönemlere kadar yayınlamamıştır. İlk defa 20 Ocak 2014'de Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'ân-ı Kerîm'in tefsirinin ilk cildi olarak yazılan *İşâratü'l-İ'câz*'ı orijinal metni ve tercümesi ile birlikte neşretmiştir. Eserin yayınlanması milletimizin her kesiminden büyük bir teveccühle karşılanmıştır.

2014 yılının Kasım ayının sonlarına kadar uzun bir süre bazı hukûkî gerekçelerle bu eserlere bandrol verilememesi sebebiyle eserler yayınlanamaz hâlde gelmiş, 26.11.2014 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile devlet bu eserleri koruma altına almıştır. Bakanlar Kurulu'nun 2014/7007 sayılı kararı ile de eserleri yayınlama hakkı ve eserleri neşrecek yayınevlerine eserlerin aslına uygun metnini verme görev ve yetkisi Diyanet İşleri Başkanlığı'na verilmiştir. Esâsen Bakanlar Kurulu Kararı hazırlanırken öncelikle eserlerin neşir yetkisinin yalnızca Diyanet İşleri Başkanlığının uhdesine verilmesi gündeme gelmiş ancak Diyanet İşleri Başkanlığı bu eserlerin neşrinin tamâmen kendi tekelinde olmasının uygun olmayacağı yönünde kanâat belirterek eserleri aslına uygun şekilde yayınlamak isteyen tüm yayınevlerine yayın iznini verecek şekilde bu Kararın düzenlenmesini sağlamıştır. Böylece eserlerin sadece Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları arasında değil ayrıca aslına uygun olarak yayınlama şartını kabul eden tüm yayınevleri tarafından yayınlanmasının yolu açılmıştır. Bu çerçevede şimdiye kadar mürâcaat eden yirmi kadar yayınevi bu izni almıştır ve mürâcaat edecek diğer yayınevlerine de gerekli izin verilecektir.

Gerek bu eserleri okurken gerekse de Kur'ân-ı Kerîm dışındaki bütün kitâbları okurken Bediüzzaman Said Nursî'nin şu ihtârı dâima göz önünde bulundurmalıdır. *"Azîz kardeşlerim! Üstâdınız lâyuhtî değil. Onu hatâsız zannetmek hatâdır. Bir bahçede çürük bir elma bulunmakla bahçeye zarar vermez. Bir hazînedede silik para bulunmakla, hazîneyi kıymetten düşürmez."*, *"Bâkî bir hakikat, fânî şahsiyetler üstüne binâ edilmez. Edilse, hakîkata zulümdür. Her cihetle kemâlde ve devâmda bulunan bir vazîfe, çürümeye ve çürütülmeye ma'rûz ve mübtelâ şahsiyetlerle bağlanmaz; bağlansa, vazîfeye ehemmiyetli zarardır."* demek sûretiyle âciz, fânî, hatâlî gördüğü kendi şahsiyetinden ziyade nazarları yazdığı eserlerine tevcîh etmiştir.

İlk dönem büyük âlimlerinden İmâm-ı Şafii ve İmâm-ı Azam Ebû Hanîfe'nin de kendi düşünceleri için söylediklerini Bediüzzaman da kendi eserleri için şu şekilde ifâde etmektedir: *"... siz mihenge vurmada n almayınız. Hattâ benim sözümü de, ben söylediğim için hüsn-ü zan edip tamâmını kabûl etmeyiniz. ... Öyle ise her söylenen sözün kalbe girmesine yol vermeyiniz. İşte size söylediğim sözler hayâlin elinde kalsın, mihenge vurunuz. Eğer altın çıktı ise kalbde saklayınız. Bakır çıktı ise çok gıybeti üstüne ve bedduâyı arkasına takınız, bana reddediniz gönderiniz."* Şübhesiz burada Üstâdın sözünü ettiği mihenk Allah'ın kelâmı ve sünnetten başkası değildir.

Her biri kıymeti hâiz olan ve kültür mîrâsımızın güzide örneklerinden sayılan Bediüzzaman Said Nursî'nin bu eserlerinin okuyucu ile buluşturulması, bilgi, fikir ve kültür hayâtımıza önemli katkılar sunacaktır. Bu vesîleyle eserlerin yayına hazırlanması süreçlerinde emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Diyanet İşleri Başkanı

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَبِهِ نَسْتَعِينُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

Ey kardeş! Benden birkaç nasihat istedin. Sen bir asker olduğun için askerlik temsîlâtıyla, sekiz hikâyecikler ile birkaç hakîkati nefsimle beraber dinle. Çünkü ben nefsimi herkesten ziyâde nasîhate muhtâc görüyorum. Vaktiyle sekiz âyetten istifâde ettiğim sekiz sözü biraz uzunca nefsimde demiştim. Şimdi kısaca ve avâm lisânıyla nefsimde diyeceğim. Kim isterse beraber dinlesin.

Birinci Söz

Bismillah her hayrın başıdır. Biz dahi başta ona başlarız. Bil ey nefsim, şu mübârek kelime İslâm nişânı olduğu gibi bütün mevcûdâtın lisân-ı hâliyle vird-i zebânıdır.

Bismillah ne büyük tükenmez bir kuvvet, ne çok bitmez bir bereket olduğunu anlamak istersen şu temsîlî hikâyeciğe bak, dinle. Şöyle ki:

Bedevî Arab çöllerinde seyâhat eden adama gerektir ki bir kabîle reîsinin ismini alsın ve himâyesine girsin, tâ şakîlerin şerrinden kurtulup hâcâtını tedârik edebilsin. Yoksa tek başıyla hadsiz düşman ve ihtiyâcâtına karşı perişan olacaktır.

İşte böyle bir seyâhat için iki adam sahrâyâ çıkıp gidiyorlar. Onlardan birisi mütevâzi idi, diğeri mağrûr. Mütevâzî, bir reîsin ismini aldı. Mağrûr, almadı. Alanı, her yerde selâmetle gezdi. Bir kâtu'u't-tarîke rast gelse der: “Ben, filân reîsin ismiyle gezerim.” Şakî def olur, ilişemez. Bir çadıra girse o nam ile hürmet görür. Öteki mağrûr, bütün seyâhatinde öyle belâlar çeker ki tarîf edilmez. Dâima titrer, dâima dilencilik ederdi. Hem zelîl hem rezîl oldu.

İşte ey mağrûr nefsim! Sen o seyyâhsın. Şu dünyâ ise bir çöldür. Aczin ve fakrın hadsizdir. Düşmanın, hâcâtın nihâyetsizdir. Mâdem öyledir, şu sahrânın Mâlik-i Ebedî'si ve Hâkim-i Ezelf'sinin ismini al.

Tâ bütün kâinâtın dilencililiğinden ve her hâdisâtın karşısında titremeden kurtulasın.

Evet, bu kelime öyle mübârek bir defnedir ki senin nihâyetsiz aczin ve fakrın, seni nihâyetsiz kudrete, rahmete rabtedip Kadîr-i Rahîm'in dergâhında aczi, fakrı en makbûl bir şefâatçi yapar.

Evet, bu kelime ile hareket eden, o adama benzer ki askere kaydolur, devlet namına hareket eder. Hiçbir kimseden pervâsı kalmaz. Kânûn namına, devlet namına der, her işi yapar, her şeye karşı dayanır.

Başta demiştik: Bütün mevcûdât, lisân-ı hâl ile **Bismillah** der. Öyle mi?

Evet, nasıl ki görsen, bir tek adam geldi, bütün şehir ahâlisini cebren bir yere sevk etti ve cebren işlerde çalıştırdı. Yakînen bilirsin; o adam kendi namıyla, kendi kuvvetiyle hareket etmiyor. Belki o, bir askerdir, devlet namına hareket eder, bir padişah kuvvetine istinâd eder.

Öyle de her şey, Cenâb-ı Hakk'ın namına hareket eder ki zerrecikler gibi tohumlar, çekirdekler başlarında koca ağaçları taşıyor, dağ gibi yükleri kaldırıyorlar.

Demek her bir ağaç, **Bismillah** der. Hazîne-i rahmet meyvelerinden ellerini dolduruyor, bizlere tablacılık ediyor. Her bir bostan, **Bismillah** der. Matbaha-i kudretten bir kazan olur ki çeşit çeşit, pek çok muhtelif leziz ta'âmlar, içinde beraber pişiriliyor. Her bir inek, deve, koyun, keçi gibi mübârek hayvânlar **Bismillah** der. Rahmet feyzinden birer süt çeşmesi olur. Bizlere Rezzâk namına en latîf, en nazîf, âb-ı hayât gibi bir gıdâyı takdîm ediyorlar. Her bir nebât ve ağaç ve otların ipek gibi yumuşak kök ve damarları, **Bismillah** der. Sert olan taş ve toprağı deler, geçer. Allah namına, Rahmân namına der, her şey ona musahhar olur.

Evet, havâda dalların intişârı ve meyve vermesi gibi o sert taş ve topraktaki köklerin kemâl-i suhûletle intişâr etmesi ve yer altında yemiş vermesi hem şiddet-i harârete karşı aylarca nazik, yeşil yaprakların yaş kalması, tabi'iyîyûnun ağzına şiddetle tokat vuruyor. Kör olası gözüne parmağını sokuyor ve diyor ki:

En güvendiğin salâbet ve harâret dahi emir tahtında hareket ediyorlar ki, o ipek gibi yumuşak damarlar, birer asâ-yı Mûsâ (as) gibi

فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ

emrine imtisâl ederek taşları şakkeder. Ve o sigara kâğıdı gibi ince nâzenîn yapraklar, birer a'zâ-yı İbrâhîm (as) gibi ateş saçan harârete karşı

يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا

âyetini okuyorlar.

Mâdem her şey ma'nen Bismillah der. Allah namına Allah'ın ni'metlerini getirip bizlere veriyorlar. Biz dahi Bismillah demeliyiz. Allah namına vermeliyiz, Allah namına almaliyiz. Öyle ise Allah namına vermeyen gâfil insânlardan almamalıyız.

Suâl: Tablacı hükmünde olan insânlara bir fiyat veriyoruz. Acaba asıl mâl sâhibi olan Allah, ne fiyat istiyor?

Elcevâb: Evet, o Mün'im-i Hakîkî, bizden o kıymettar ni'metlere, mallara bedel istediği fiyat ise üç şeydir. Biri zikir, biri şükür, biri fikirdir. Başta Bismillah zikirdir. Âhirde Elhamdülillah şükürdür. Ortada, bu kıymettar hârîka-i sanat olan ni'metler Ehad-i Samed'in mu'cize-i kudreti ve hediye-i rahmeti olduğunu düşünmek ve derk etmek fikirdir. Bir padişahın kıymettar bir hediyesini sana getiren bir miskîn adamın ayağını öpüp hediye sâhibini tanımamak ne derece belâhet ise öyle de zâhîrî mün'imleri medih ve muhabbet edip Mün'im-i Hakîkî'yi unutmak, ondan bin derece daha belâhettir.

Ey nefis! Böyle ebleh olmamak istersen Allah namına ver, Allah namına al, Allah namına başla, Allah namına işle.

Vesselâm.

